

Rapport 2025 Åpenhetsloven

BAKGRUNN OG METODE	3
<i>Formål</i>	3
<i>Metode</i>	3
<i>Begrensninger</i>	5
KORT OM MENNESKERETTIGHETER	6
UTVIKLING I IMPORTEN	7
IMPORT AV ULIKE PRODUKTGRUPPER	10
<i>Avløpsrør</i>	10
<i>Badekar</i>	11
<i>Brønnpumper</i>	12
<i>Karbonrør</i>	13
<i>PEX og flerlagsrør</i>	14
<i>Plastrør</i>	15
<i>Radiatorer</i>	16
<i>Rørdeler til PEX og flerlagsrør</i>	17
<i>Sanitærartikler</i>	18
<i>Varme- og kjølesystemer, varmepumper, kjeler m.m.</i>	19
VEDLEGG: VARER I ANALYSEN	21

Denne rapporten har som mål å gi et bilde av handelen med rørartikler i lys av Åpenhetsloven. Rapporten tar utgangspunkt i utenrikshandelen, og ser på import av de viktigste rørleggerartiklene og viser status for og hvordan handelen har utviklet seg. For spørsmål og innspill, kontakt Jonas på jonas.maoy@nhobyggenaringen.no eller Iselin på iselin.nilsen@rornorge.no.

Rapporten er utarbeidet av Rørentreprenørene Norge og NHO Byggenæringen.

Faglig innhold:

John Aabø

Spesialrådgiver

Iselin Abell Nilsen

Fagsjef

**Marianne Wætnes
Røiseland**

Administrerende
direktør

Jonas Blad Måøy

Fagsjef for analyse

BAKGRUNN OG METODE

Åpenhetsloven setter føringer for hvordan vi handler

Formål

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022, og er en lov som stiller strengere krav til virksomheters åpenhet rundt risiko for negative konsekvenser fra deres aktivitet, med hensyn til menneskerettigheter og arbeidsforhold.

Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.¹

For å kunne fremme lovens formål kreves både god innsikt i egen virksomhet og forståelse av hvilke risikofaktorer som finnes.

Siden åpenhetsloven trådte i kraft, har bransjeorganisasjon Rørentreprenørene Norge (heretter; RørNorge) hatt en arbeidsgruppe som har sett på hvordan bransjen best kan bidra til å nå målene i Åpenhetsloven, på en mest mulig effektiv måte. Arbeidsgruppen har inkludert medlemmer fra de største bedriftene og NHO Elektro. På bakgrunn av møtene og samarbeid med bransjeforeningen EBA, er det utarbeidet maler for rapporteringen. De største konsernene i RørNorge benytter disse. Det er i arbeidsgruppen rapporten er forankret. Det er behov for digital produktinformasjon i bransjen. I tillegg er det nyttig å kartlegge varekjøp på et overordnet bransjenivå. Det er det denne rapporten skal bidra til.

En undersøkelse av vareimport opp mot anerkjente indekser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, kan gi grunnlag for en kritisk vurdering av handelen. I denne rapporten ser vi på vareimporten av rørleggerartikler.

Målet med dette prosjektet er å avdekke risikonivå for brudd på internasjonale menneskerettigheter og rammer for anstendige arbeidsforhold ved import av materiell til VVS/VA-

bransjen i Norge. Funnene i denne rapporten kan bidra til at handelen fra risikoområder undersøkes grundigere og at andre produkter vurderes. Prosjektet utføres i regi av Rørentreprenørene Norge sammen med NHO Byggenæringen.

Metode

Statistisk sentralbyrå (heretter; SSB) innhenter detaljert statistikk på utenrikshandel fra Tolltariffen. Statistikken gir oss omfanget av import av ulike varer fra ulike land. Videre har vi kategorisert de ulike landene etter hvor stor risiko de har med hensyn til brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Kategoriseringen av land er gjort med World Justice Project (heretter; WJP) sin Rule of Law-indeks (heretter; RoL-indeksen).

Avgrensningen av hvilke varekoder som er rørleggerartikler er gjort med bakgrunn i fagkunnskap og oppslag i Norsk Byggevarerbase (heretter; NOBB). NOBB er Norges største database over byggevarer, og hvor produsenter registrerer sine varer i ulike produktgrupper. Dette er tatt som utgangspunkt for våre grupperinger, og deretter justert med bakgrunn i inngående fagkunnskap om produsentspesifikke produkter, hva som inkluderes i ulike varekoder og hvilke produktgrupperinger som er hensiktsmessige. Rapporten dekker ikke samtlige produkter innen VVS. Den tar utgangspunkt i de viktigste og største produktgruppene i bransjen. De valgte produktgrupper er:

- Avløpsrør
- Badekar
- Brønnpumper
- Karbonrør
- PEX og flerlagsrør
- Plastrør
- Radiatorer
- Rørdeler til PEX og flerlagsrør
- Sanitærartikler
- Varme- og kjølesystemer, varmepumper, kjeler m.m.

¹ [Åpenhetsloven - Lovdata](#), paragraf 1

Varekodene fra NOBB er i utgangspunktet produsentspesifikke, men har også informasjon om deres varekode fra tolltariffen etter det harmoniserte system (heretter; HS). HS er en 8-sifret varekategorisering med flere tusen koder, hvor de første 6 sifrene er internasjonale, og de siste 2 sifrene er opprettet for nasjonale formål.²

WJP sin RoL-indeks er verdens ledende kilde til originale, uavhengige rettsstatsdata. Dens strenge metodikk bygger på ekspert- og husholdningsundersøkelser for å måle rettsstaten i 143 land og jurisdiksjoner, som dekker 95 % av verdens befolkning. Hvert lands poengsum er et gjennomsnitt på åtte faktorer.

1. Maktfordeling
2. Fravær av korrupsjon
3. Åpenhet i forvaltningen
4. Fundamentale rettigheter
5. Lov og orden
6. Håndhevelse av regelverk
7. Hvordan rettssystemet fungerer
8. Rettssikkerhet

I denne analysen brukes samlet skår for faktor 4, som favner om fundamentale rettigheter i og utenfor arbeidslivet.

Skåren er indeksert på en skala fra 0 (svært høy risiko) til 1 (svært lav risiko). I figurene har vi valgt å presentere resultatene på to måter; som en vektet gjennomsnittsskår for importen og som et stablet søylediagram hvor importen deles inn i fire ulike risikoprofiler.

Risikoprofiler	Indeksverdier
Ukjent	Mangler skår
Lav risiko	$\geq 0,60$
Middels risiko	$\geq 0,50$ og $< 0,60$
Høy risiko	$< 0,50$

Det stablede søylediagrammet gir en overordnet oversikt over hvor stor andel av importen som kommer fra høy-risiko-land. Samtidig er det nyanser innad i disse gruppene som søylediagrammet ikke fanger opp. For eksempel vil ikke søylediagrammet kunne vise oss om høy-risiko-landene det importeres fra har en skår på 0 eller 0,49, som er en betydelig forskjell. Derfor vises en gjennomsnittlig skår (vektet risikoprofil)

for importen fra alle land, vektet etter hvor mye som importeres fra de ulike landene.

En endring i både vektet risikoprofil og søylediagram kan skyldes flere forhold, men helt overordnet skyldes enten a) endringer i hvor mye som importeres fra de ulike landene, b) endringer i skår for de ulike landene eller c) begge deler. Av denne grunn viser vi også en stiplet linje for vektet risikoprofil dersom skåren til landene var konstante i hele perioden (satt til skår for 2025). I de aller fleste tilfeller følger både denne "låste" vektete risikoprofilen og den ulåste vektete risikoprofilen hverandre godt, men fungerer som en sjekk for tolkningen.

Varehandelsdata finnes for 1988-2025. Ettersom RoL-indeksen ble publisert for første gang for 2012, har vi avgrenset tidsserien til perioden 2012-2025.

Ikke alle land har en RoL-skår. Land som aldri har hatt en RoL-skår kategoriseres i en fjerde risikoprofil for land med ukjent risiko. I de aller fleste tilfeller utgjør dette en liten andel av importen som ikke påvirker tolkning, men omtales i produktgrupper hvor dette ikke er tilfellet, samt i eget avsnitt når vi ser på samlet import av rørløggerartikler.

Ikke alle land har en RoL-skår i alle år, men alle som har hatt det i minst ett år, har hatt det i 2025. Når skår mangler for et år, gir det vi det skåren fra første etterfølgende år. For eksempel, Angola hadde sin første skår i 2019, og vil da få denne skåren i perioden 2012-2018.

Omfanget av handel av en eller flere varer kan måles på flere forskjellige måter. Alle varekoder i SSB sin statistikk har oppgitt beløp i kroner. Avhengig av type vare finner vi samtidig flere andre mål.³ Det er flere utfordringer ved å bruke andre mål enn kroner. Først og fremst vil ikke alle varene måles i samme enhet, og vi risikerer å miste informasjon. I tillegg vil de andre målene, oftest av en fysisk størrelse, kunne vekte store og tunge varetyper høyere, og vi risikerer å kun beskrive endringer i disse. I de etterfølgende analysene ser vi kun på import målt i løpende (nominelle) kroner.

² [Utenrikshandel med varer – SSB](#)

³ MWh, brutto reg. tonn, stykk, karat, fat, gram, beregnet kg, liter, meter, par, kubikkmeter og kvadratmeter

Begrensninger

Det er flere begrensninger i denne analysen som leser bør ha med seg.

Først; vi ser kun på vareimport, ikke andre områder hvor åpenhetsloven er gjeldende.

Videre har vi valgt å kun se varekoder i tolltariffen hvor rørleggerartikler anses å utgjøre majoriteten av handelen. Statistikken vil altså inkludere en liten andel varer som ikke er rørleggerartikler, og vi vil samtidig ekskludere flere rørleggerartikler som utgjør en liten andel av en ekskludert varekode. Det betyr at vi ikke vil kunne favne om all import av rørleggerartikler, men samtidig utelukke at endringene skyldes endringer i import av andre varer enn de vi er interessert i. Den største og viktigste delen av rørproduktene er omfattet av undersøkelsen.

Det er ikke gitt at en vareprodusent i et gitt land har samme etterlevelse av krav til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som landet som helhet. Det er heller ikke gitt at vår import fra et land har opphav i samme land, eller om varen er produsert med deler fra andre land. I SSB sin statistikk defineres opprinnelsesland for ferdigvarer og bearbejdede varer som "der varen har fått sin endelige form".⁴ Bruken av RoL-indeksen gjøres med utgangspunkt i at risikoprofilen i stor grad sammenfaller med den til landet som helhet.

Når vi tolker tallene er det viktig å ha med seg at det ikke er gitt at importen fra et land med høy risikoprofil faktisk har mange brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, men at denne risikoen er høyere. To like bedrifter i to ulike land vil vises med to ulike risikoprofiler i denne rapporten, da landene som helhet har ulike risikoprofiler..

Endringer i fordelingen av import mellom ulike risikoprofiler kan også komme av flere ulike årsaker. Når prisene øker på en vare, en produktgruppe, eller alle varer fra ett enkelt land,

vil denne importen også vektes høyere, selv om importvolumet er uendret. Når RoL-indeksen endrer seg vil importens fordeling på ulike risikoprofiler også endre seg. I de neste kapitlene ser vi nærmere på hva tallene viser, og omtaler slike forhold i tekst.

Tross begrensningene mener vi analysen i stort gir et korrekt risikobilde for varegruppene, og bør gi leverandørindustrien informasjon som de kan benytte i sine aktsomhetsvurderinger av produsenter og leverandører.

⁴

<https://www.ssb.no/utenriksokonomi/utenrikshandel/statistikk/utenriks-handel-med-varer#om-statistikken>

KORT OM MENNESKERETTIGHETER

I dette kapitlet omtaler vi kort status for menneskerettigheter målt gjennom RoL-indeksen i perioden vi ser på.

Å omtale hele verden i ett enkelt tall er en øvelse som er krevende å gjøre korrekt, fordi mange nyanser blir borte. For eksempel vil det være naturlig å vekte endringene til ulike land etter befolkning. Det vil samtidig ikke fange opp om vi ser på endringer i et fåtall store land eller mange små.

Siden 2012 har 61 av de 97 landene som rapporterte på RoL-indeksen i 2012 og 2025 hatt en redusert RoL-indeks. 2025, sammenlignet med første år landet var med i rapporten, er forverret i 92 av 143 land. Siden 2022 har RoL-indeksen blitt svekket i 89 av 140 land. I de senere årene er det Russland og USA som skiller seg ut som store land med en betydelig nedgang, dog med veldig ulikt utgangspunkt. Norge har samtidig hatt en marginal økning fra et høyt nivå.

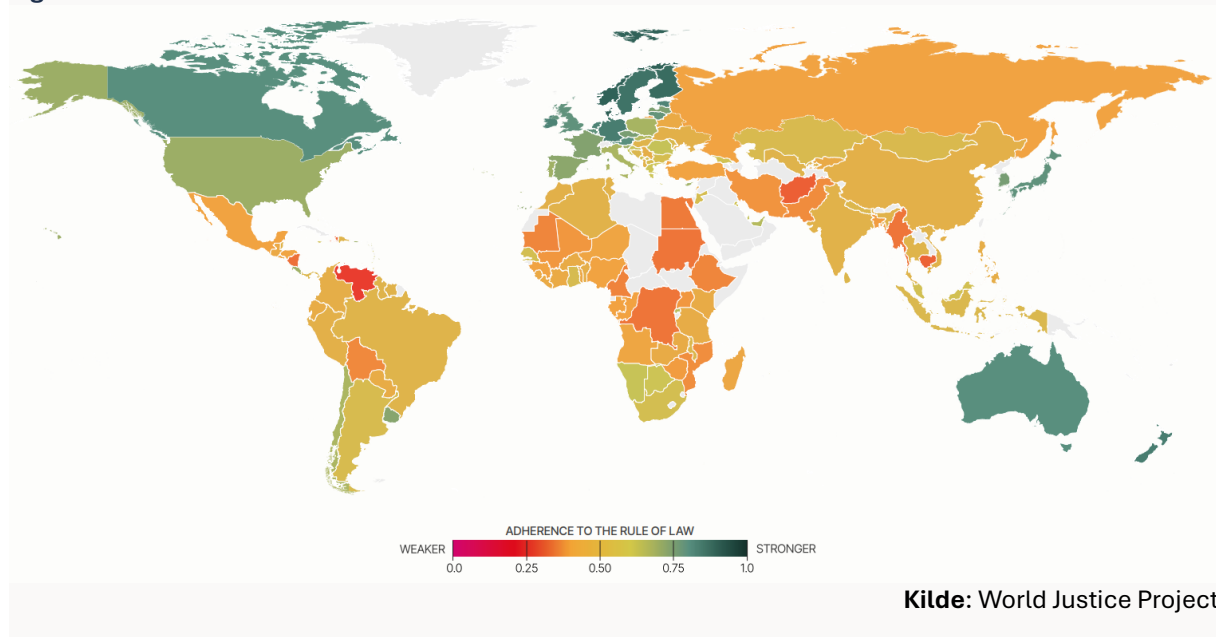
Skår henger ofte sammen med inntekt per innbygger. Mer rettsikkerhet, frihet og likere muligheter stimulerer til, og kommer som konsekvens av, gode utdanningsmuligheter, som i sin tur fører til økt innovasjon, produktivitet, lavere økonomisk og annen risiko og økt

forutsigbarhet. I verdenskartet for 2025 ser vi at skåren er særlig høy i Norden, men også i resten av EØS-felleskapet, Oseania, Canada, USA, Japan, og Sør-Korea – alle med relativt høy produktivitet. Motsatt har mer autoritære regimer og land i krig og konflikt en særlig lav skår. Flere av de mest autoritære regimene i verden, som Nord-Korea, Cuba og Turkmenistan, har ikke fått en skår grunnet manglende data.

Tidligere Sovjet-republikker i Europa og Sentral-Asia, inklusive Russland, har en middels til høy risiko. De siste årene skiller Russland seg ut som det store landet hvor skåren har falt betraktelig. USA har også hatt en nedgang, men ikke like tydelig, og fra et annet utgangspunkt.

Kina er en viktig eksportør for norsk byggenæring og rørbransje. Landet har hatt en formidabel utvikling innen teknologi, levestandard og mange etiske områder. Dette gir dem samlet en totalskår som ofte grupperes med høy-risiko-land, men i noen år med middels-risiko-land. Samtidig skårer Kina svært lavt på fundamentale rettigheter (arbeidsrettigheter, og mulighet for organisering i arbeidslivet). Dette er områder som er sentrale i Åpenhetslovens krav og intensjon.

Figur 1 Rule of Law-indeksen. 2025

UTVIKLING I IMPORTEN

Stadig mer import fra Kina, men fortsatt mest fra europeiske land

Samlet er importen av rørleggerartikler i stor grad fra geografisk nære land (Norden og Europa for øvrig) med lav risiko for brudd på menneskerettigheter og regler for anstendige arbeidsvilkår. Samtidig ser vi en økende andel import fra mange land hvor risikoen for brudd på disse rettighetene er høyere.

Figurene på neste side gir et overblikk over status i 2025 for de ulike produktgruppene (Figur 2), utvikling i perioden 2012-2025 (Figur 3) og de største handelspartnerne på dette området i 2025 (Figur 4).

Over halvparten av importen av rørleggerartikler kommer fra de ti største handelspartnerne. I alle år er Sverige, Tyskland, Storbritannia, Danmark, Italia, Kina, og USA blant disse. I flere, men ikke alle år, er også Polen, Finland, Nederland, Sveits, Frankrike og Østerrike blant disse.

Samtidig har importen blitt mer diversifisert i perioden 2012-2025, målt etter andelen til topp ti, antall handelspartnere eller vektet konsentrasjon av handel i et fåtall land. I 2012 importerte vi fra 91 handelspartnere, hvor 63,3 prosent kom fra de ti største. I 2025 handlet vi 114 med handelspartnere, hvor 57,3 prosent kom fra de ti største.

Importen fra høy-risiko-land er fortsatt relativt lav, men andelen har økt fra 5,1 til 11,5 prosent i perioden. Som for flere produktgrupper omtalt i forrige kapittel, ser vi økningen primært i import fra Kina, Tyrkia og Mexico. Likefult importeres det i dag fra flere høy-risiko-land enn tidligere.

Importen fra land med ukjent risiko er dominert av Sveits, men også av Taiwan og Israel. I 2021 og 2025 så vi stor import av deler til pumper for væsker fra Ekvatorial-Guinea.

Siden 2012 har importen av rørleggerartikler i gjennomsnitt økt med 6,1 prosent i året, målt i løpende kroner. I samme periode har generell prisstigning økt med 3,0 prosent i året. Materialkostnader for rørleggerarbeid i kontor- og forretningsbygg, det nærmeste vi kommer en generell kostnadsindeks for rørleggerartikler, hadde samtidig en gjennomsnittlig årlig vekst på 5,6 prosent. Priser og kostnader har likefult

utviklet seg ulikt for ulike varer og produktgrupper, men forteller oss at importen, samlet sett, trolig har økt i volum (justert for prisvekst), men ikke mye.

Importen fra høy-risiko-land er den som har økt mest, og utgjør en større andel av samlet import i 2025 enn i 2012 (fra 5 til 12 prosent). Økningen skyldes økt import fra rundt 50 land, men særlig Kina, Mexico og Tyrkia. Importen fra disse tre landene har økt fra 6 til 10 prosent i perioden. Andelen import fra Kina økte fra 4,1 til 6,3 prosent i perioden 2012-2025, og Kina har gått fra å være den 7. til 6. største handelspartneren i denne sammenheng. I hele perioden importerte vi mest fra Tyskland (13,1 prosent i 2025) og Sverige (11,6 prosent i 2025), men andelen har sunket.

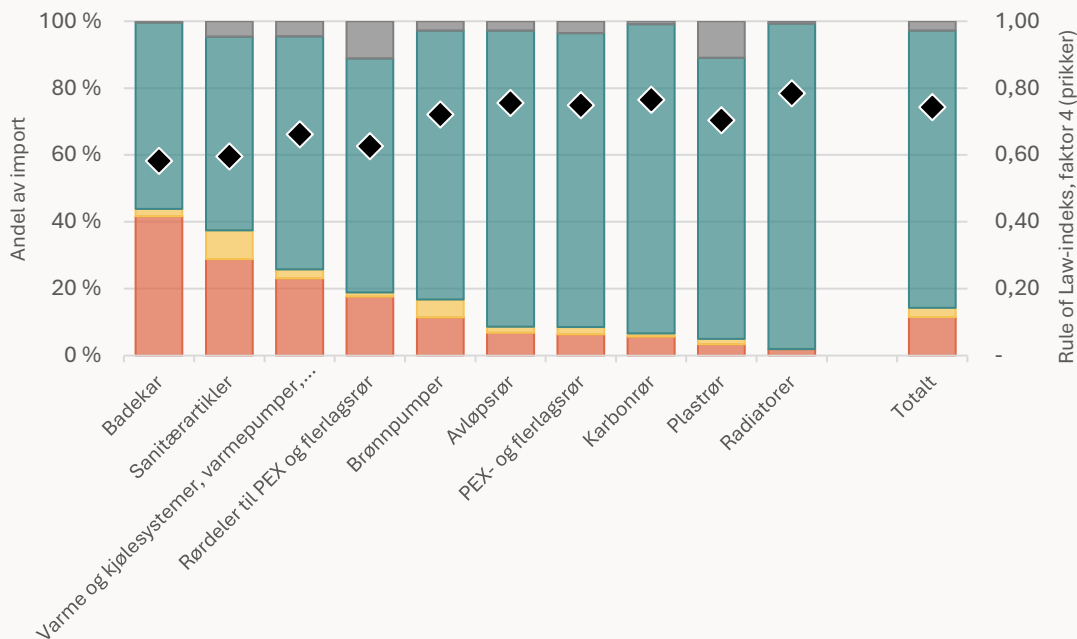
Andelen import fra nordiske land har falt, fra 31 prosent i 2012 til 25 prosent i 2025. For øvrige landegrupper er det små endringer; andelen import fra andre europeiske land har økt fra 54 til 56 prosent, USA og Canada utgjør 4-5 prosent i hele perioden, mens andelen import fra andre land enn de nevnt over har variert mellom 3 og 6 prosent.

Siden 1. juli 2022, da Åpenhetsloven trådte i kraft, har andelen import fra høy-risiko-land blitt noe redusert, men den vektede risikoen har endret seg lite. Dette skyldes primært endringer innad i gruppene. For eksempel handles det mindre med land i Norden (veldig lav risiko) og mer med land i EU (lav risiko).

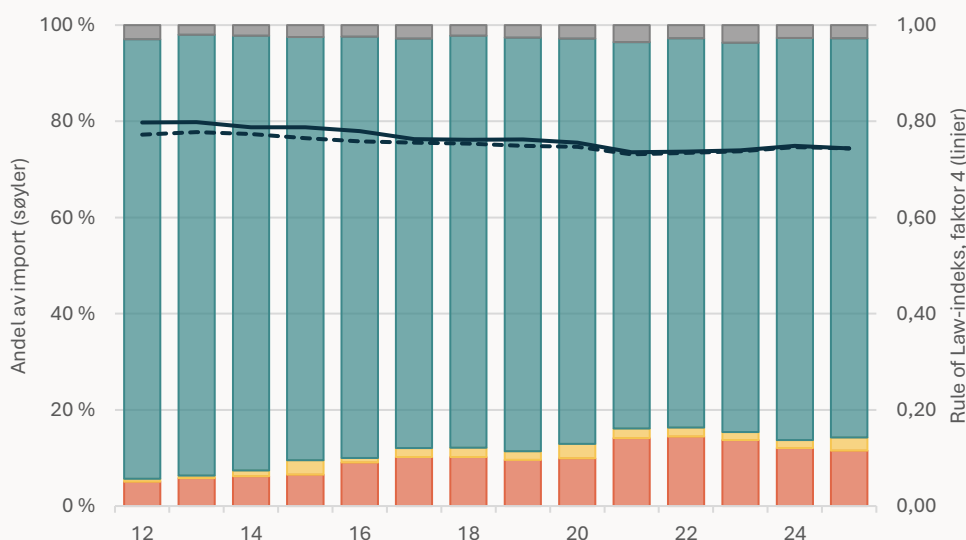
I tillegg varierer importen for de ulike produktgruppene i perioden. Importen av badekar har sunket siden 2021, samtidig som den har økt for brønnpumper, varme- og kjølesystemer, og rørdeler til PEX og flerlagsrør.

Videre i denne rapporten ser vi nærmere på utviklingstrekk for de ulike produktgruppene.

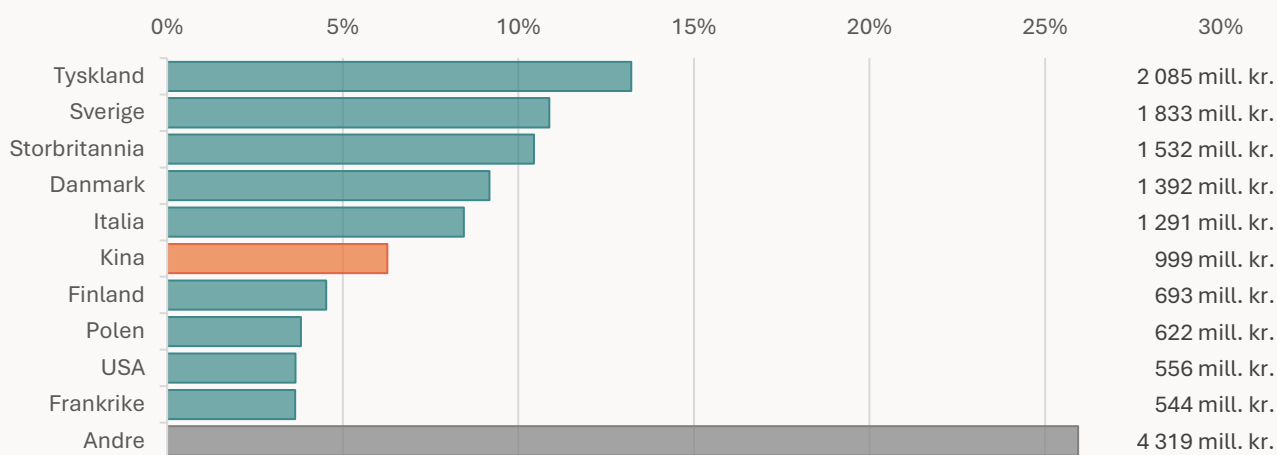
Figur 2 Vektete risikoprofiler for ulike produktgrupper. 2025.

Figur 3 Risikoprofiler. Andel import av rørleggerartikler i ulike risikoprofiler. 2012 – 2025.

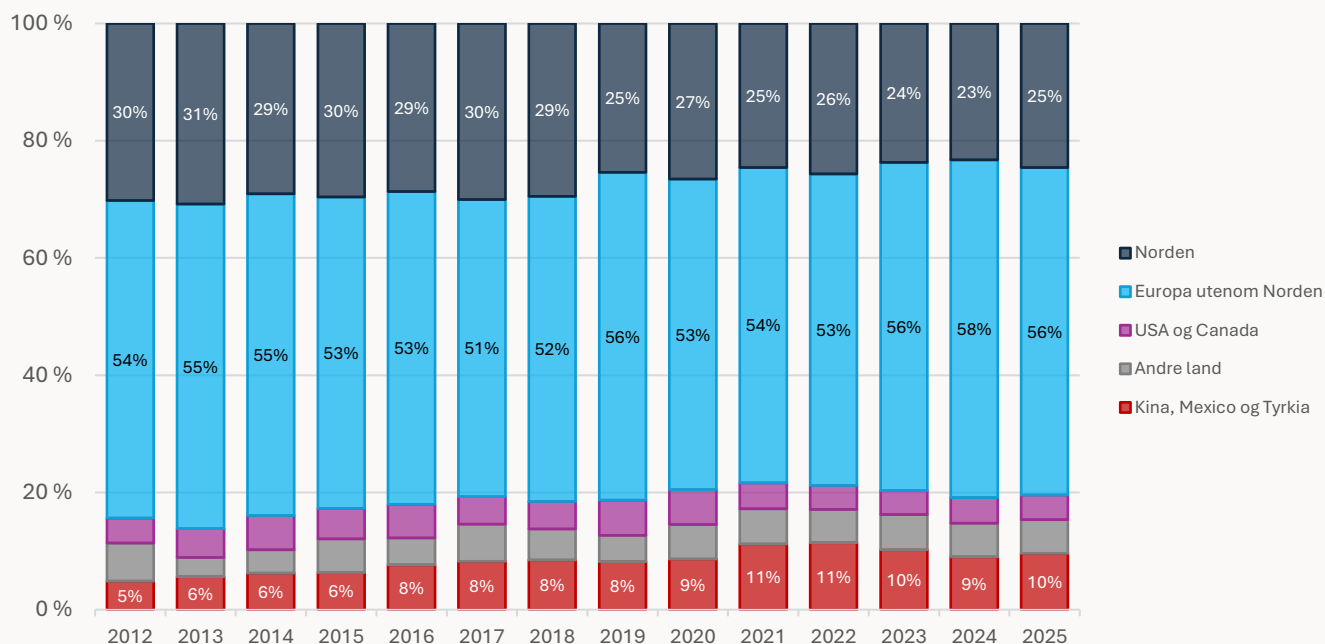

Figur 4 Største handelspartnere. 2025.

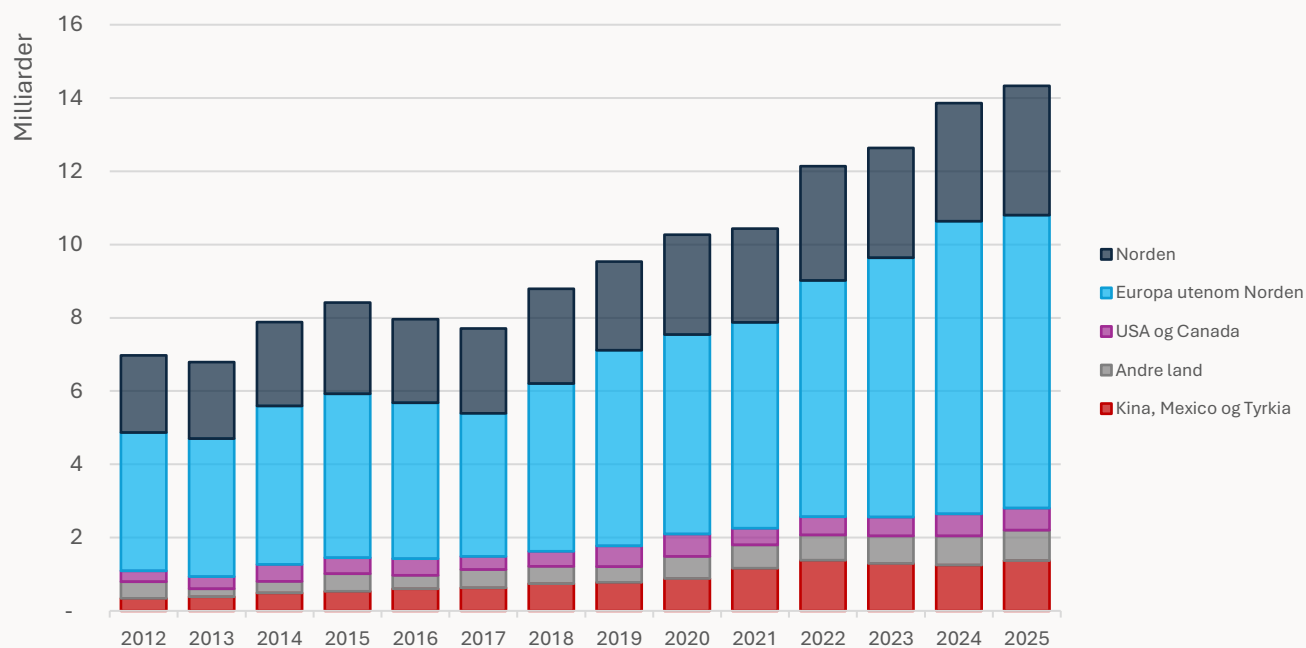

Kilde: SSB, World Justice Project og NOBB, behandlet av Rørentreprenørene Norge og NHO Byggenæringen.

Figur 5 Fordeling av import etter landgrupperinger. 2025.

Figur 6 Fordeling av import etter landgrupperinger. 2025.

Kilde: SSB, World Justice Project og NOBB, behandlet av Rørentreprenørene Norge og NHO Byggenæringen.

Note: Vektet risikoprofil er et anslag på alle våre handelspartneres gjennomsnittlige risikoprofil i tråd med RoL-indeksen, vektet etter hvor stor andel av importen som kommer fra de ulike landene. Dette gjøres for å se på en mer generell utvikling, da enkelte land, som Kina i 2017-2018, kan vippe over i en annen risikoprofil i perioder, hvor søylediagrammet feilaktig tolkes til større endringer.

IMPORT AV ULIKE PRODUKTGRUPPER

Stor variasjon i risikobildet, men økt risiko gjennom perioden

Avløpsrør

Importen av avløpsrør kommer i større grad fra lav-risiko-land enn de fleste andre produktgrupper.

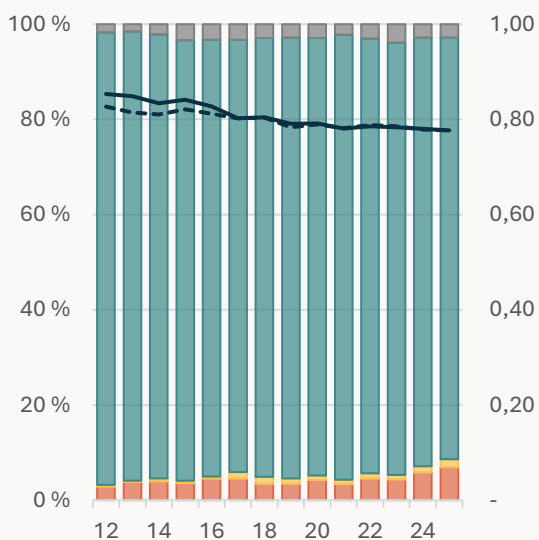
Samtidig har andelen import fra høy-risiko-land økt gjennom hele perioden, fra 3 til 7 prosent. Denne utviklingen ser vi for alle varekodene i produktgruppen i ulik grad, men særlig for rør og slanger av plast, som utgjør 40 prosent av denne importen. Veksten i import fra høy-risiko-land kan i stor grad tilskrives en økt andel fra Kina, fra 1,9 til 5,5 prosent av importen av avløpsrør i perioden 2012-2025.

Importandelen fra andre land i Norden har sunket fra 58,1 til 38,5 prosent i samme periode. En lavere andel ser vi også om vi ser bort ifra veksten fra Kina. Handelen har dreid seg mer mot import fra andre land i EU/EFTA (35,5 prosent) og mange andre land utenfor Europa (20,6 prosent).

Nesten all import fra land med ukjent RoL-skår kommer fra Sveits og Taiwan.

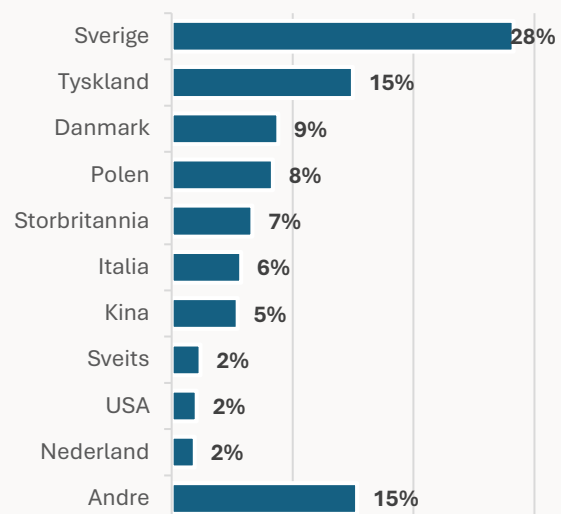
Figur 7 Import av avløpsrør.

Fordeling etter risikoprofil. 2012-2025

Figur 8 Import av avløpsrør.

10 største handelspartnere. 2025

Kilde: SSB, Rule of Law-indeksen

Inkluderer:

- Rør og slanger, av plast, i.e.n.
- Stive rør og slanger, av polymerer av ethylen, propylen eller vinylklorid

Badekar

Ettersom varekoden for massasjebadekar ble introdusert først i 2014, starter vi tidsserien dette året. Denne varekoden utgjør om lag 40 prosent av badekar-importen, og påvirker tallene betydelig. Dersom vi hadde ekskludert denne varekoden ville samlet risiko vært lavere, og forbedret seg i perioden.

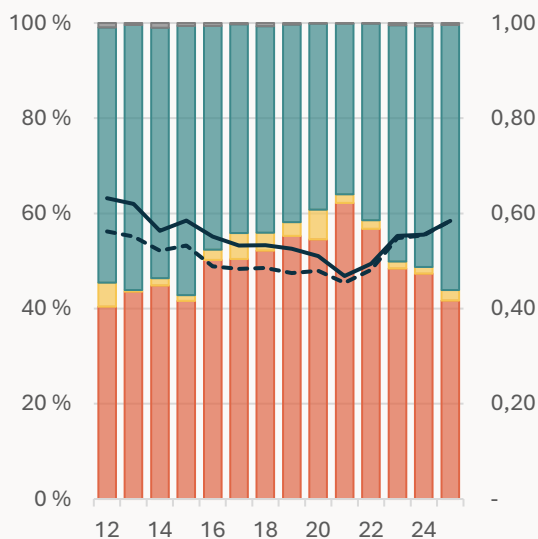
Produktgruppen består i all hovedsak av Badekar, dusjkar, oppvaskkummer og vasker av plast, hvor Kina og Norden er største handelspartnere, og massasjebadekar, hvor Kina er den desidert største handelspartneren.

Produktgruppen sin utvikling og grad av risiko skiller seg fra de andre. Mens importen for andre produktgrupper har hatt en relativt jevn vekst i perioden, økte importen av badekar i 2021-2022, grunnet økt import av massasjebadekar.

Dette "hoppet" under pandemiårene er noe vi også ser i andre analyser av detaljhandel på byggevarer, samt byggesaksbehandling; sterk prisvekst samt økt etterspørsel for oppussing og rehabilitering og interiør førte til både økt importvolum, og økte priser på importen. Med dette, og fagkunnskap i prosjektgruppen, venter vi derfor at forbrukermarkedet utgjør en større andel av denne importen enn i andre produktgrupper. Etter 2022 har importen av massasjebadekar gått ned på historisk lave nivåer.

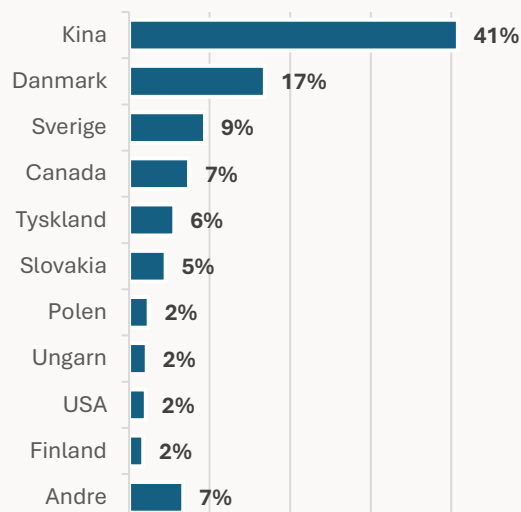
Figur 9 Import av badekar.

Fordeling etter risikoprofil. 2012-2025

Figur 10 Import av badekar.

10 største handelspartnere. 2025

Kilde: SSB, Rule of Law-indeksen

Inkluderer:

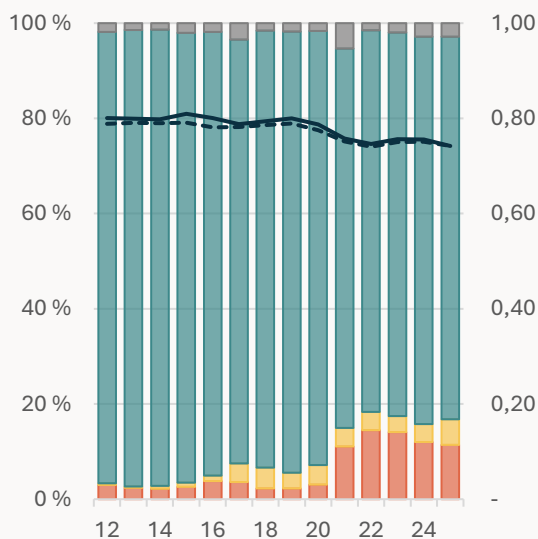
- Badekar, av jern og stål, unntatt støpejern
- Badekar, av støpejern, også emaljerte
- Badekar, dusjkar, oppvaskkummer og vasker av plast
- Massasjebadekar (boblebadekar)

Brønnpumper

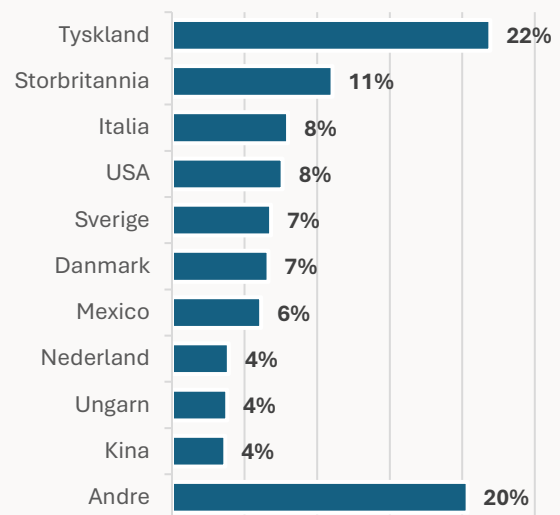
Import av brønnpumper har økt i perioden for alle risikogrupper, men mest for import fra høy-risiko-land. Den tydelige økningen av import fra høy-risiko-land fra og med 2021 skyldes en sterk vekst i import av deler til pumper for væsker fra Mexico. 2/3-deler av importen kommer samtidig fra land i EU/EFTA inklusive Norden. Import fra Kina har økt, men utgjør i 2025 kun 3,7 prosent av denne importen.

Importen har økt en god del siden 2021, særlig for sentrifugalpumper og pumpedeler fra europeiske land utenom Norden, samt overnevnte pumpedeler fra Mexico. Import fra land med ukjent RoL-skår kommer nærmest utelukkende fra Ekvatorial-Guinea, Sveits, og Taiwan.

Figur 11 Import av brønnpumper.
Fordeling etter risikoprofil. 2012-2025

Figur 12 Import av brønnpumper.
10 største handelspartnere. 2025

Kilde: SSB, Rule of Law-indeksen

Inkluderer:

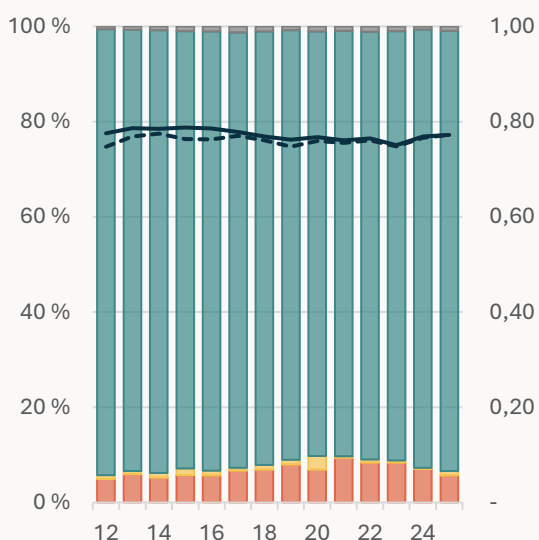
- Deler til pumper for væsker
- Pumper for håndkraft, unntatt pumper med måleutstyr og pumper for drivstoff/smøremidler for bensinstasjon/bilverksted
- Pumper unntatt pumper for brennstoff, smøremidler, kjølemidler, betong-, stempel-, rotasjons- og sentrifugalpumper
- Sentrifugalpumper, unntatt til brennstoff, smøremidler og kjølemidler for stempeldrevne forbrenningsmotorer

Karbonrør

Import av karbonrør har økt fra både lav- og høy-risiko-land, men mer fra førstnevnte de siste årene. Karbonrør, avløpsrør og radiatorer er de tre produktgruppene med den laveste risikoprofilen over lengre tid. I 2025 var andelen import fra høyrisikoland omtrent som i 2012, men har variert i mellomtiden. Den reduserte risikoen de siste årene skyldes primært en bred nedgang i importen fra middels-risiko-land med en like stor økning i importen fra lav-risiko-land. Den største handelspartneren i høyrisikogruppen er Kina, på 3,7 prosent av importen i 2025, som gir en nedgang i perioden.

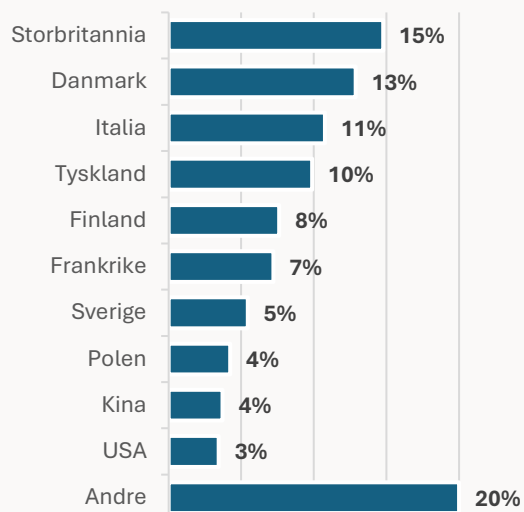
Figur 13 Import av karbonrør.

Fordeling etter risikoprofil. 2012-2025

Figur 14 Import av karbonrør.

10 største handelspartnere. 2025

Kilde: SSB, Rule of Law-indeksen

Inkluderer:

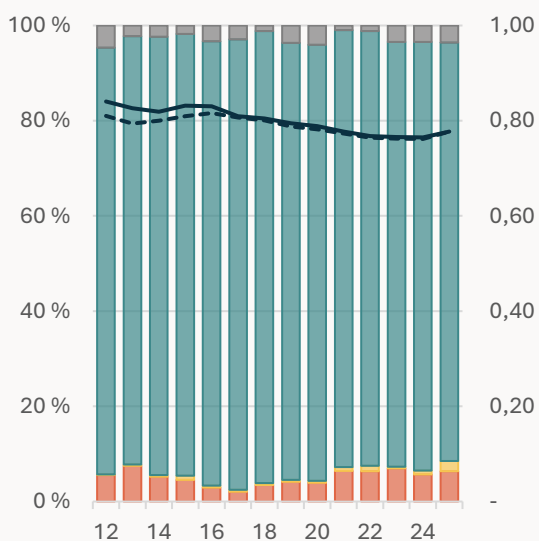
- Mange ulike varekoder
- Rørdeler, bøyelige rør, flenser, rør rørknær
- Jern, stål, rustfritt og ikke-rustfritt
- Støpt og ikke-støpt
- Legert og ulegert

PEX og flerlagsrør

Importen av PEX og flerlagsrør kommer primært fra nordiske og andre europeiske land, og har en relativt lav andel fra høy-risiko-land. I perioden 2012-2025 har importen økt fra alle landegrupper. Kina, som står for 4 prosent av importen, er den største høy-risiko-handelspartneren. I perioden har andelen import fra Kina sunket fra 5,2 til 4,2 prosent. En lavere andel import fra europeiske land kommer primært av en vekst i importen fra USA, Canada og en bredere gruppe andre land.

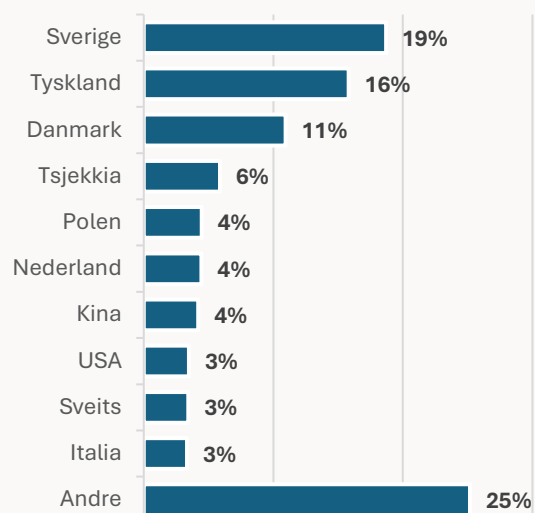
Figur 15 Import av PEX og flerlagsrør.

Fordeling etter risikoprofil. 2012-2025

Figur 16 Import av PEX og flerlagsrør.

10 største handelspartnere. 2025

Kilde: SSB, Rule of Law-indeksen

Inkluderer:

- Bøvelige rør og slanger, av plast, ikke forsterkede, med og uten forbindelsesdeler

Plastrør

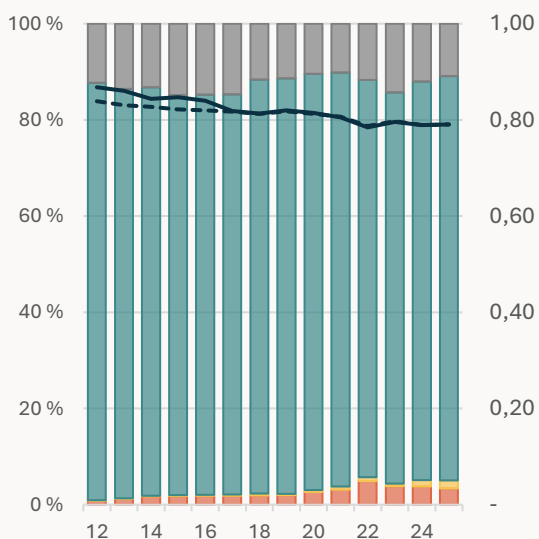
Omtrent halvparten av importen kommer samtidig fra Tyskland, Sverige og Polen. Mens importen fra nordiske og andre europeiske land har utgjort 89-95 prosent i perioden, har andelen blitt noe redusert, da importveksten fra Kina, Tyrkia og flere andre land har vært sterkere.

Importen av plastrør har en relativt høy andel fra land med ukjent RoL-skår, hvorav $\frac{3}{4}$ kommer fra Sveits, og $\frac{1}{4}$ fra Israel. I perioden 2012-2025 har importandelen fra Sveits blitt redusert fra 11,3 til 8,0 prosent. Samtidig har importandelen fra Israel økt fra 0,9 til 2,8 prosent.

Risiko ved import av plastrør er samlet sett relativt lav, og som for flere andre produktgrupper, ser vi en økt risiko gjennom perioden.

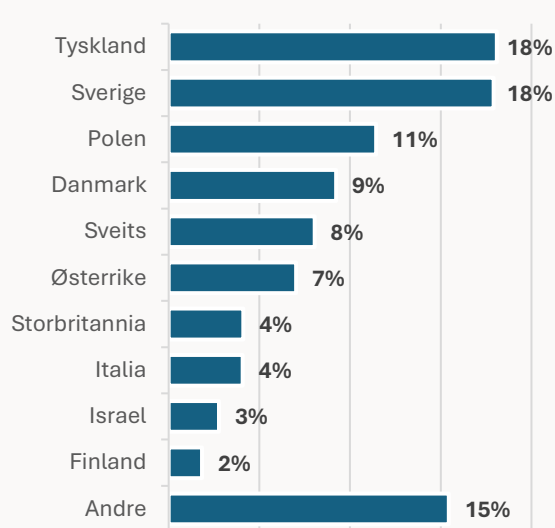
Figur 17 Import av plastrør.

Fordeling etter risikoprofil. 2012-2025

Figur 18 Import av plastrør.

10 største handelspartnere. 2025

Kilde: SSB, Rule of Law-indeksen

Inkluderer:

- Forbindelsesdeler til rør og slanger av plast

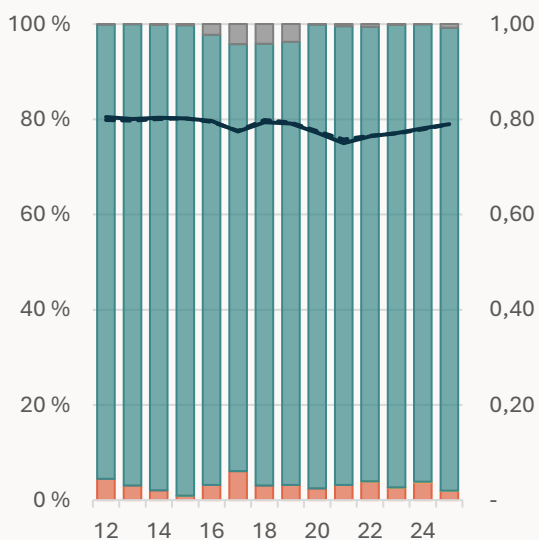
Radiatorer

Gjennom hele perioden har andelen import fra lav-risiko-land økt, mens nesten ingenting importeres fra middelsrisikoland. Importen av radiatorer har holdt seg på et relativt stabilt nivå, foruten i 2022-2024, hvor vi så en sterk vekst. 49 prosent av radiatorimporten kommer fra Latvia. Importen fra høy-risiko-land kommer relativt likt fordelt fra Tyrkia og Kina, hvor importandelen fra Tyrkia har avtatt i perioden, mens importen fra Kina har økt.

Import fra høyrisikoland er dominert av Tyrkia og Kina. De siste årene har importandelen fra Norden blitt mindre, men økningen fra andre europeiske land har økt europeisk andel, samlet sett.

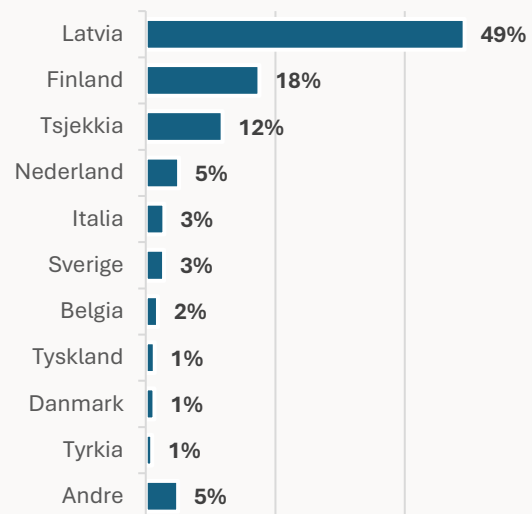
Figur 19 Import av radiatorer.

Fordeling etter risikoprofil. 2012-2025

Figur 20 Import av radiatorer.

10 største handelspartnere. 2025

Kilde: SSB, Rule of Law-indeksen

Inkluderer:

- Radiatorer til sentraloppvarming samt deler dertil, unntatt av støpejern

Rørdeler til PEX og flerlagsrør

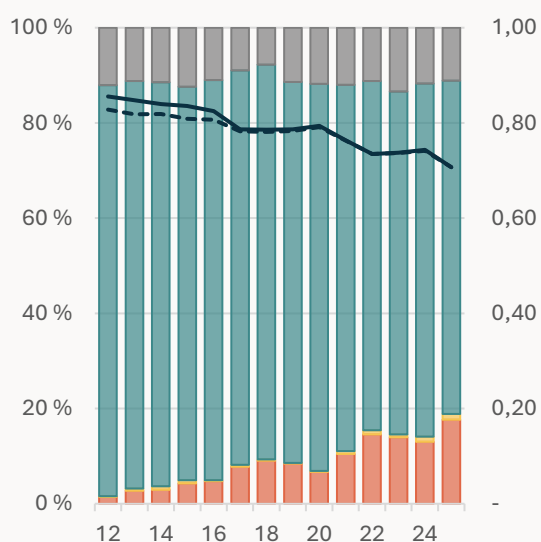
Importen av rørdeler til PEX og flerlagsrør har økt for alle risikogrupper i perioden, men mer fra høy-risiko-land. Dette skyldes en økt import fra Kina og Tyrkia, som i dag står for henholdsvis 7,7 og 9,5 prosent av denne importen.

Andelen fra land med ukjent skår kommer primært fra Sveits og Israel. Importandelen fra Sveits har gått fra 12,5 til 9,7 prosent, mens andelen fra Israel har økt fra 0,5 til 1,3 prosent.

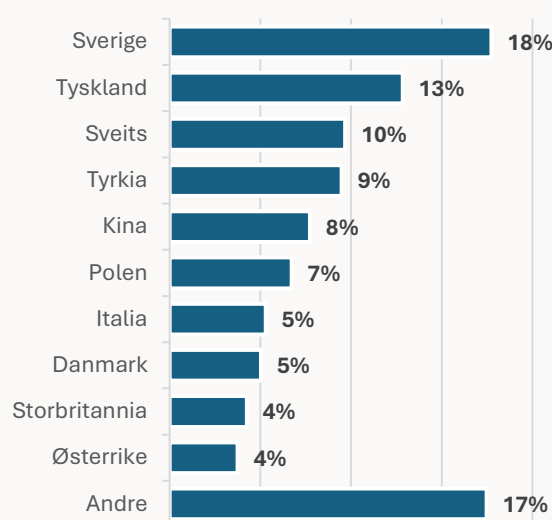
Utviklingen treffer alle varekodene, men særlig rørdeler av kopperlegeringer og raffinert kopper.

Figur 21 Import av rørdeler til PEX og flerlagsrør.

Fordeling etter risikoprofil. 2012-2025

Figur 22 Import av rørdeler til PEX og flerlagsrør.
10 største handelspartnere. 2025

Kilde: SSB, Rule of Law-indeksen

Inkluderer:

- Forbindelsesdeler til rør og slanger av plast
- Rørdeler (fittings) (f.eks. forbindelsesstykker, knær, muffe) av kopperlegeringer, raffinert kopper eller nikkel

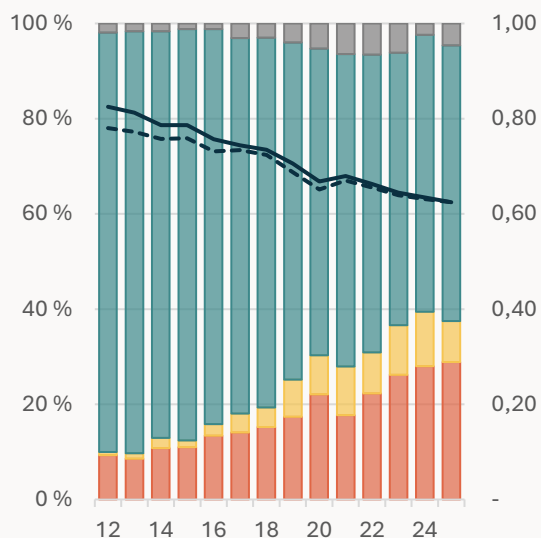
Sanitærartikler

Importen av sanitærartikler har holdt seg på omtrent samme nivå i hele perioden, i løpende kroner, som i praksis betyr et redusert importvolum når priser stiger. Unntaket er 2021-2024, hvor importen sank tydelig. Andelen fra høy- og middels-risiko-land har samtidig økt. Importen fra høy-risiko-land er dominert av import fra Kina, Tyrkia og Egypt, og veksten kommer primært fra økt import fra Kina. Økt import fra middels-risiko-land skyldes primært at Ungarn har gått fra å være et lav- til middels-risiko-land i perioden.

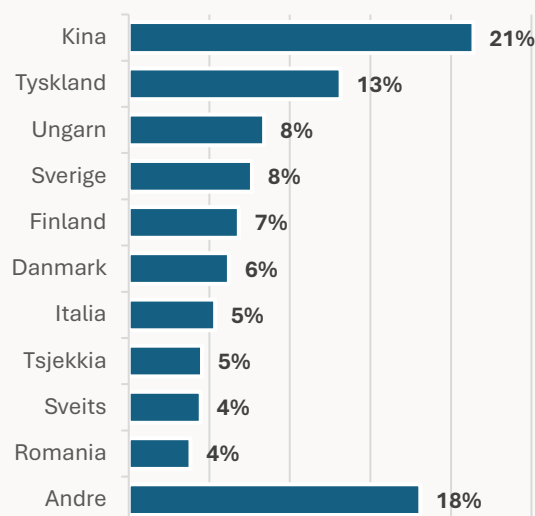
For alle varekoder i produktgruppen er det en vekst i import fra Kina som skiller seg ut. Dette gjelder særlig for sanitærarmatur, hvor andelen fra Kina har økt fra 5,6 til 55,2 prosent i perioden, både grunnet lavere import fra andre land og høyere import fra Kina. Ser vi bort fra sanitærarmatur er utviklingen fortsatt mot høyere andel fra høy-risiko-land fram til 2020. Ser vi bort ifra Kina øker fortsatt andelen fra høy-risiko-land, men ikke i samme grad og omfang.

Andelen fra land med ukjent skår er nær utelukkende fra Sveits i hele perioden.

Figur 23 Import av sanitærartikler.
Fordeling etter risikoprofil. 2012-2025

Figur 24 Import av sanitærartikler.
10 største handelspartnere. 2025

Kilde: SSB, Rule of Law-indeksen

Inkluderer:

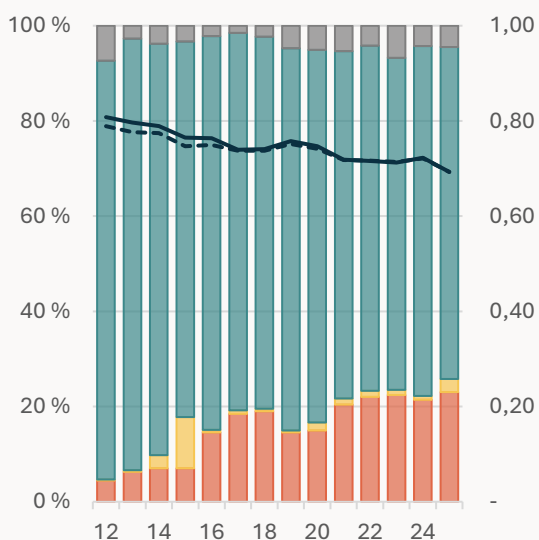
- Vasker av porselen for fast installasjon
- Bide og klosettskåler i porselen
- Oppvaskkummer, urinaler, badekar og san utstyr unntatt klosetter og servanter
- Sanitærutstyr i keramisk materiale unntatt porselen for fast installasjon
- Sanitærarmatur

Varme- og kjølesystemer, varmepumper, kjeler m.m.

Som for rørdeler har også importen av varme- og kjølesystemer, varmepumper, kjeler m.m. hatt et økt innslag fra høy-risiko-land, forklart av en økt import fra Kina og Tyrkia. Mønsteret ser vi også bredt i de fleste varekodene. I tillegg har Thailand gått fra lav- til middels- (2015) til høy-risiko-land (2016). I tillegg har importandelen fra flere andre middels- og høy-risiko-land økt. Importen fra europeiske land i EFTA/EU er fortsatt dominerende, men har gått ned fra å utgjøre 91 til 72 prosent. Importen fra land med ukjent RoL-skår er nær utelukkende fra Sveits.

Figur 25 Import av varme- og kjølesystemer, varmepumper, kjeler m.m.

Fordeling etter risikoprofil. 2012-2025

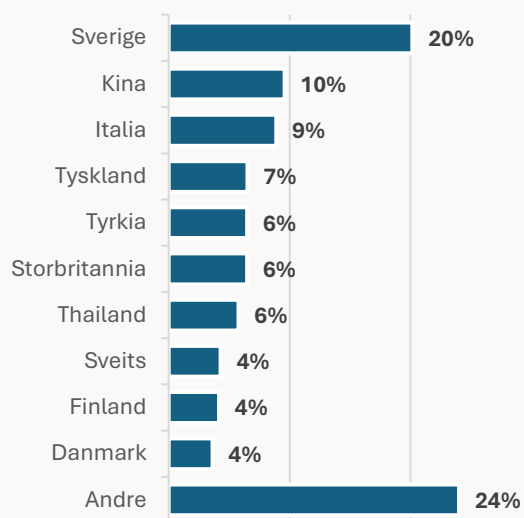
Kilde: SSB, Rule of Law-indeksen

Inkluderer:

- Mange ulike varekoder
- Sentralvarmekjeler, varmepumper, AC-apparater, termostater, regulerings- og kontrollinstrumenter, radiatorer

Figur 26 Import av varme- og kjølesystemer, varmepumper, kjeler m.m.

10 største handelspartnere. 2025

VEDLEGG: VARER I ANALYSEN

Avløpsrør

- Rør og slanger, av plast, i.e.n.
- Stive rør og slanger, av polymerer av ethylen
- Stive rør og slanger, av polymerer av propylen
- Stive rør og slanger, av polymerer av vinylklorid

Badekar

- Badekar, av jern og stål, unnt støpejern
- Badekar, av støpejern, også emaljerte
- Badekar, dusjkar, oppvaskkummer og vasker av plast
- Massasje-badekar (boblebadekar)

Brønnpumper

- Deler til pumper for væsker
- Pumper for håndkraft, unnt pumper med måleutst og pumper for drivstoff/smøremidl for bensinstasjon/bilverksted
- Pumper unntatt pumper for brennstoff, smøremidler, kjølemidler, betong-, stempel-, rotasjons- og sentrifugalpumper
- Sentrifugalpumper, unntatt til brennstoff, smøremidler og kjølemidler for stempeldrevne forbrenningsmotorer

Karbonrør

- Buttsveisede rørdeler, av jern og stål, ikke rustfritt, ikke støpte
- Buttsveisede rørdeler, av rustfritt stål, ikke støpte
- Bøyelige rør, med eller uten rørdeler (fittings), av jern eller stål
- Flenser, av jern og stål, ikke rustfritt, ikke støpte
- Rør av jern (ikke støpe-) og stål, sømløse, unnt runde rør og rør til råolje og gass, godstykkelse maks 1,8 mm
- Rør av jern (ikke støpe-) og ulegert stål, sømløse, runde, kaldtrukket el -valset, ikke til råolje/gass, godstykk o 1,8mm
- Rør av jern og ulegert stål, runde, utv maks 406,4 mm, ikke sømløse, unnt til råolje og gass, godstykk u 1,8 mm, i.e.n.
- Rør av jern og ulegert stål, sveiset, runde, plastisolerte (fjernvarmerør), m/HFK, PFK eller KFK, godstykk o 1,8mm
- Rør av jern og ulegert stål, sveiset, runde, unnt plastisolerte, godstykkelse o 1,8 mm
- Rør av legert stål, ikke rustfritt, ikke sømløse, runde, ø maks 406,4 mm, sveisede, godstykkelse o 1,8 mm
- Rør av legert stål, ikke rustfritt, sømløse, runde, unnt kaldtrukket el -valset, godstykkelse o 1,8 mm
- Rør av legert stål, ikke rustfritt, sømløse, runde, unnt kaldtrukket el -valset, unnt godstykkelse o 1,8 mm
- Rør av rustfritt stål, ikke sømløse, runde, ø utvendig maks 406,4 mm, sveisede, godstykkelse maks 1,8 mm
- Rørdeler av jern og stål, ikke rustfritt, ikke støpte, i.e.n.
- Rørdeler av jern og stål, støpte, unnt støpejern el adusergods
- Rørdeler, av rustfritt stål, ikke støpte, unnt gjengede rørdeler, flenser og buttsveisede rørdeler
- Rørdeler, støpte, av adusergods
- Rørdeler, støpte, av støpejern unntatt adusergods
- Rørknær, vinkelrør og muffe, gjengede, av rustfritt stål, ikke støpte
- Rørknær, vinkelrør og muffe, gjengede, ikke rustfritt, ikke støpte
- Støpte varer av jern og stål, av støpejern (unnt adusergods), i.e.n.

VEDLEGG: VARER I ANALYSEN

PEX og flerlagsrør

- Bøyelige rør og slanger, av plast, ikke forsterkede men med forbindelsesdeler
- Bøyelige rør og slanger, ikke forsterket, uten forbindelsesdeler, i.e.n.

Plastrør

- Forbindelsesdeler til rør og slanger av plast

Radiatorer

- Radiatorer til sentraloppvarming samt deler dertil, unnt av støpejern

Rørdeler til PEX og flerlagsrør

- Forbindelsesdeler til rør og slanger av plast
- Rørdeler (fittings) (f.eks forbindelsesstykker, knær, muffe) av kopperlegeringer
- Rørdeler (fittings) (f.eks forbindelsesstykker, knær, muffe) av raffinert kopper
- Rørdeler (fittings) (f.eks rørknær, muffe og forbindelsesstykker), av nikkel

Sanitærartikler

- Bide og klosettskåler i porselen
- Oppvaskkummer, urinaler, badekar og san utstyr unntatt klosetter og servanter
- Sanitærarmatur (servant- og tappekraner samt blandebatterier for vann), av kopper
- Sanitærutstyr i keramisk materiale unntatt porselen for fast inst
- Vasker av porselen for fast installasjon

Varme og kjølesystemer, varmepumper, kjeler m.m.

- Deler og tilbehør til instr/app for automatisk regulering eller kontroll
- Deler og tilbehør til instrumenter og apparater for automatisk regulering eller kontroll
- Enheter av kompresjonstypen hvor kondensatorene er varmevekslere, med innh av fluorkarbonene HFK, PFK eller KFK
- Hydrauliske eller pneumatiske instrumenter og apparater
- Luftkond.app m/motordrev vifte og elementer for endr av temp/fuktig, m kjøleaggr og ventil for endr av kjøle/varmekretsl, med innh av HFK, PFK eller KFK
- Luftkond.app m/motordrev vifte/elementer for endr av temp/fuktig, m kjøleaggr og ventil for endr av kjøle/varmekretsl, unnt innh av HFK, PFK eller KFK
- Radiatorer til sentraloppvarming samt deler dertil, unnt av støpejern
- Rørdeler (fittings) (f.eks forbindelsesstykker, knær, muffe) av kopperlegeringer
- Sentralvarmekjeler av støpejern, unntatt vannrørskjeler, dampkjeler og hetvannskjeler
- Sentralvarmekjeler ikke av støpejern, unntatt vannrørskjeler, dampkjeler og hetvannskjeler
- Termostater
- Varmepumper av kompresjonstypen hvor kondensatorene er varmevekslere, unnt med innh av fluorkarbonene HFK, PFK eller KFK

Denne rapporten er ferdigstilt i mars 2026.

Planen er at den oppdateres i dette formatet en gang i året og kan benyttes som vedlegg til rørløsgjennomførings årsrapport knyttet til Åpenhetsloven.

Rapporten ligger åpent tilgjengelig på

- ✓ Rørentreprenørene Norges hjemmeside www.rornorge.no
- ✓ NHO Byggenæringen www.nhobyggenaringen.no